

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE DWUJĘZYCZNOŚCI
BILINGUIS
ul. Andriollego 1, 01-494 Warszawa
tel. 022 638 24 55, fax. 022 638 24 56
kontakt@bilinguis.edu.pl

Warszawa, 27 marca 2011 r.

Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

z inicjatywy Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Dwujęzyczności „Bilinguis” w marcu odbyły się ogólnopolskie konsultacje dotyczące planowanych zmian w ramowych planach nauczania w zreformowanym liceum. Główne spotkania z dyrektorami i koordynatorami sekcji dwujęzycznych odbywały się w Warszawie i w Łodzi.

Pozwalamy sobie przesłać Pani Minister wnioski wynikające z tych konsultacji.

Wnioskujemy o utrzymanie klas wstępnych i zachowanie obecnej liczby godzin nauczania języka obcego w oddziałach dwujęzycznych.

Likwidacja klasy wstępnej (tzw. klasy „0”) oznaczałaby zubożenie oferty edukacyjnej i zamknęłaby wielu uczniom drogę do kształcenia dwujęzycznego. Utrzymanie obecnej liczby godzin nauczania języka obcego jest niezbędne dla zrealizowania wszystkich treści zawartych w podstawie programowej IV.2.

Według naszej opinii, aby w polskiej oświacie nadal mógł funkcjonować, tak dla niej cenny system nauczania dwujęzycznego, każdemu uczniowi klasy wstępnej należy zagwarantować minimum 540 godzin zajęć języka obcego. Natomiast uczeń kształcący się w systemie dwujęzycznym po klasie wstępnej lub po gimnazjum dwujęzycznym powinien mieć zapewnione minimum 720 godzin zajęć z języków obcych.

Kształcenie dwujęzyczne w Polsce ma już dwudziestoletnią tradycję i jego jakość jest bardzo dobrze oceniana zarówno przez polskich jak i zagranicznych ekspertów. Ten typ kształcenia zapewnia uczniom ze wszystkich środowisk dostęp do atrakcyjnej oferty edukacyjnej w publicznym systemie kształcenia. Edukacja w dwóch językach i wielu kulturach przyczynia się również do tworzenia postaw otwartości i tolerancji godnych współczesnego Europejczyka. Wobec powyższego utrzymanie kształcenia dwujęzycznego w jego obecnym kształcie jest niezwykle ważne dla podnoszenia jakości i nowoczesności polskiej oświaty.

Z wyrazami szacunku
W imieniu dyrektorów szkół dwujęzycznych w Polsce

W załączeniu:
- uzasadnienie

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE DWUJĘZYCZNOŚCI

BILINGUIS

ul. Andriollego 1, 01-494 Warszawa

tel. 022 638 24 55, fax. 022 638 24 56

kontakt@bilinguis.edu.pl

UZASADNIENIE

Po konsultacjach z dyrektorami i nauczycielami szkół dwujęzycznych na III i IV etapie kształcenia postulujemy o utrzymanie klas wstępnych i zachowanie obecnej liczby godzin nauczania języka obcego w oddziałach dwujęzycznych, gdyż:

- we współczesnym świecie posługiwanie się więcej niż jednym językiem obcym jest koniecznością,
- polskie uczelnie wyższe coraz częściej wprowadzają kształcenie w językach obcych, a studenci powszechnie korzystają z programu Erasmus w wielu krajach Europy. Zdobywają także podwójne dyplomy uczelni polskiej i zagranicznej w ramach współpracy międzynarodowej na poziomie szkół wyższych,
- potrzebujemy specjalistów, którzy oprócz języka angielskiego będą znać inne języki obce na tak samo wysokim poziomie.

Likwidacja klas wstępnych w liceach z oddziałami dwujęzycznymi spowoduje zubożenie oferty edukacyjnej na poziomie szkół ponadgimnazjalnych i w konsekwencji ograniczenie kształcenia dwujęzycznego jedynie do języka angielskiego ze względów organizacyjnych, dydaktycznych i społecznych:

Organizacja i dydaktyka nauczania dwujęzycznego na poziomie gimnazjum a kontynuacja w klasach dwujęzycznych w liceach w świetle zachowań społecznych:

- Sieć szkół kształcących dwujęzycznie na poziomie gimnazjum jest obecnie zbyt mała, by całkowicie zrezygnować z klas wstępnych, zwłaszcza w przypadku języków obcych mniej popularnych niż język angielski:
- Obecnie nie istnieją gimnazja z oddziałami dwujęzycznymi z językiem hiszpańskim ani rosyjskim. Jedynie klasy wstępne umożliwiają kontynuację nauczania dwujęzycznego w tych językach w liceum.
- Liczba gimnazjów z oddziałami dwujęzycznymi z językiem francuskim i językiem niemieckim jest zdecydowanie niższa od liczby gimnazjów z językiem angielskim, który jako najpopularniejszy obecnie język obcy na świecie jest społecznie wybierany na pierwszym miejscu, także w Polsce. Już przecież w przedszkolu rodzice domagają się nauki języka angielskiego, a nie innego języka obcego dla swoich dzieci. W przypadku języków obcych takich jak francuski czy niemiecki, klasy wstępne pozwalają na uzupełnienie naboru do klas kontynuacyjnych dwujęzycznych w liceum, gdyż jest zbyt mała liczba kandydatów z gimnazjów z oddziałami dwujęzycznymi.
- Zwiększenie liczby gimnazjów z oddziałami dwujęzycznymi (ale na to też potrzeba czasu i możliwości organów prowadzących) nie rozwiąże problemu kontynuacji kształcenia dwujęzycznego w liceum ze względów psychologiczno-społecznych. Często się zdarza, że dopiero po gimnazjum młodzi ludzie dokonują bardziej świadomych i samodzielnych wyborów dotyczących ich dalszego kształcenia. Jedni rezygnują z kształcenia dwujęzycznego, inni chcieliby je podjąć. I w obecnym systemie mogą to zrobić. Absolwenci gimnazjów z oddziałami dwujęzycznymi nie mają przecież obowiązku kontynuowania kształcenia dwujęzycznego na IV etapie edukacyjnym. Klasa wstępna daje natomiast możliwość bardzo dobrego i intensywnego przygotowania się językowego do kształcenia dwujęzycznego od pierwszej klasy liceum.

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE DWUJĘZYCZNOŚCI

BILINGUIS

ul. Andriollego 1, 01-494 Warszawa

tel. 022 638 24 55, fax. 022 638 24 56

kontakt@bilinguis.edu.pl

- Wprowadzenie drugiego języka obcego na poziomie III kształcenia nie pozwala na przygotowanie uczniów do kontynuacji nauki języka obcego i przedmiotów na poziomie dwujęzycznym w liceum:
 - Język francuski, język niemiecki, język hiszpański czy język rosyjski są językami nauczonymi jako drugi język obcy, a zatem w takim wymiarze godzin, który nie daje możliwości osiągnięcia poziomu A2/B1 wymaganego do dalszego kształcenia dwujęzycznego. Jedynie kształcenie w oddziałach dwujęzycznych w gimnazjum (ale jest ich zbyt mało) doprowadza ucznia do poziomu pozwalającego na podjęcie nauki w klasach kontynuacyjnych dwujęzycznych. Natomiast obniżenie wymagań dla kandydatów do klas pierwszych dwujęzycznych nie da także możliwości nauczycielom zrealizowania podstawy programowej IV.2 i przygotowania uczniów do matury na poziomie dwujęzycznym z języka obcego (poziom C1 według ESOKJ) i do arkusza w języku obcym z przedmiotów nauczanych dwujęzycznie. Tymczasem poziom z języka obcego uzyskiwany w klasach wstępnych jest porównywalny, a nawet wyższy od tego uzyskiwanego w gimnazjach dwujęzycznych, co wynika z ekspertyz specjalistów, którzy przeprowadzali analizy kształcenia dwujęzycznego w polskich szkołach dwujęzycznych. (Raporty CODN i ORE). Zachowanie klas wstępnych umożliwi dobre przygotowanie do kształcenia dwujęzycznego w innych językach obcych niż język angielski.
 - Kształcenie wielojęzyczne na wysokim poziomie w szkole publicznej wzbogaca ofertę edukacyjną dla uczniów z różnych środowisk, a w konsekwencji przygotowuje do studiów i do pracy w wielu językach obcych zarówno w kraju jak i w instytucjach europejskich oraz w firmach z kapitałem zgranicznym.
 - Klasy wstępne w szkołach publicznych pozwalają uczniom z różnych środowisk na bardzo dobre poznanie drugiego języka obcego (innego niż język angielski). Po całym cyklu kształcenia dwujęzycznego absolwenci klas dwujęzycznych osiągają poziom C1 znajomości języka obcego i po studiach odnajdują się doskonale w instytucjach europejskich czy w firmach z kapitałem naszych zagranicznych partnerów. Posługują się nie tylko językiem angielskim, ale językiem niemieckim, francuskim, hiszpańskim, włoskim czy rosyjskim. Ta wielojęzyczność absolwentów klas dwujęzycznych jest wielokrotnie niezwykle cenna dla naszego państwa w różnych sytuacjach politycznych, biznesowych, kulturowych czy społecznych.
- Jeśli zacytujemy jedną z idei UE, że jesteśmy silni w swojej różnorodności, to możemy zauważyć, że ta myśl doskonale odnosi się do kształcenia dwujęzycznego w Polsce. Sposoby osiągania biegłości językowej mogą być różne: od przedszkola, poprzez kontynuację czy rozpoczęcie nauki w szkole podstawowej, wprowadzenie drugiego języka obcego w gimnazjum, kontynuacja czy rozpoczęcie nauki języka obcego w liceum. Dlaczego zatem nie zachować klas wstępnych, które umożliwiają na IV etapie edukacyjnym podjęcie kolejnego wyzwania przez młodych ludzi, którzy nie byli gotowi wybrać wcześniej takiego kształcenia albo nie mieli takiej możliwości (mieszkając np. daleko od gimnazjum oferującego kształcenie dwujęzyczne)?

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE DWUJĘZYCZNOŚCI

BILINGUIS

ul. Andriollego 1, 01-494 Warszawa

tel. 022 638 24 55, fax. 022 638 24 56

kontakt@bilinguis.edu.pl

Chcielibyśmy jednak przede wszystkim podkreślić, że kształcenie dwujęzyczne w szkołach publicznych jest dużym osiągnięciem polskiego systemu edukacji o czym świadczą wyniki nauczania, ale przede wszystkim losy absolwentów klas dwujęzycznych. Odnajdujemy ich po studiach w licznych instytucjach i przedsiębiorstwach, gdzie wymagana jest znajomość co najmniej dwóch języków obcych na najwyższym poziomie.

Kształcenie dwujęzyczne w obecnej postaci, czyli w gimnazjach z oddziałami dwujęzycznymi i w klasach wstępnych, a następnie w liceach z oddziałami dwujęzycznymi spełnia doskonale swoją rolę kształcenia wielojęzycznego, dlatego też ograniczenie go poprzez likwidację klas wstępnych i zmniejszenie liczby godzin nauczania języka obcego na IV etapie edukacyjnym spowoduje lukę w kształceniu innych języków niż język angielski oraz obniży poziom znajomości wszystkich języków.